

16 Φεβρουαρίου 1821

Η μεγάλη απόφαση

Το τροποποιημένο «Σχέδιον γενικόν» της Φιλικής Εταιρείας που είχαν συντάξει ο Γεώργιος Λεβέντης και ο Γρηγόριος Δικαίος Παπαφλέσσας και που, από τις 7 Οκτωβρίου 1820, είχε εγκριθεί, προϋπέθετε ότι η ελληνική επανάσταση θα ξεσπούσε στις 25 Μαρτίου 1821. Το σχέδιο προέβλεπε πολλαπλά χτυπήματα κατά των Τούρκων: Αρχικά, εξέγερση των Σέρβων και Μαυροβουνίων, έπειτα επανάσταση στη Μολδοβλαχία, κατάληψη της Ηπείρου με την ευκαιρία της εξέγερσης του Αλή πασά και πυρπόληση του τουρκικού στόλου στην Κωνσταντινούπολη. Κι ενώ θα συνέβαιναν όλα αυτά, θα σηκωνόταν η επανάσταση της κύριας Ελλάδας, με επίκεντρο την Πελοπόννησο όπου έπρεπε να φτάσουν έγκαιρα ο Αλέξανδρος Υψηλάντης και ο Παπαφλέσσας.

Ο Παπαφλέσσας ήταν στην Πελοπόννησο από τα μέσα του Δεκεμβρίου αλλά ο Υψηλάντης, μέσα Φεβρουαρίου, βρισκόταν ακόμα στο Κισνόβιο της Βεσσαραβίας (Νότια Ρωσία). Στις 11 Φεβρουαρίου, ειδοποιήθηκε πως ο φιλικός Δημήτριος Ύπατρος σκοτώθηκε στη Νάουσα και πως τα έγγραφα που κουβαλούσε μαζί του, στάλθηκαν στην Πόλη. Στις 13, ο Υψηλάντης έδωσε διαταγή να χτυπηθούν οι Τούρκοι στο Γαλάτσι της Ρουμανίας, ώστε να ενισχυθεί ο Βλαδιμιρέσκου που είχε επαναστατήσει τη Μολδοβλαχία με τη βοήθεια των φιλικών, από τις 17 Ιανουαρίου. Στις 14 ή 15 Φεβρουαρίου, μια νέα ειδοποίηση επέσπευσε τα πράγματα: Ο φιλικός Ασημάκης Θεοδώρου είχε προδώσει τα μυστικά στους Τούρκους. Ο Υψηλάντης συγκάλεσε αμέσως σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Κισνόβιο, στις 16 Φεβρουαρίου 1821.

Στη σύσκεψη έγινε ανασκόπηση της κατάστασης. Ήταν αδύνατο να ειδοποιηθούν όλοι οι φιλικοί ανά την Ελλάδα και τα Βαλκάνια. Αποφασίστηκε να επισπευσθούν όλα. Η πυρπόληση του στόλου και η μετάβαση του Υψηλάντη στην Πελοπόννησο εγκαταλείφθηκαν. Η επανάσταση θα ξεκινούσε από τη Μολδαβία, στις 27 Φεβρουαρίου, Κυριακή της Ορθοδοξίας. Κηρύχτηκε τρεις μέρες νωρίτερα, στις 24 του μήνα.

1804: Ομάδα Αμερικανών με επικεφαλής τον Στέφεν Ντεκατύρ καταστρέφει την αμερικανική φρεγάτα «Φιλαδέλφεια» που βρισκόταν στα χέρια Βερβέρων πειρατών στην Τρίπολη, εμποδίζοντας έτσι τους Τριπολιτανούς να την χρησιμοποιήσουν.

1808: Η Γαλλία εισβάλλει στην Ισπανία, την οποία ο Μέγας Ναπολέων είχε κατακτήσει από το 1804 και όπου είχε εγκαταστήσει βασιλιά τον αδερφό του, Ιωσήφ.

1812: Γεννιέται ο Χένρι Ουίλσον, μετέπειτα ηγέτης του κινήματος κατά της δουλείας και αντιπρόεδρος των ΗΠΑ (1869 - 1873).

1833: Κυκλοφορεί το πρώτο φύλλο της «Εφημερίδος της Κυβερνήσεως» του Βασιλείου της Ελλάδος.

1918: Η Λιθουανία διακηρύσσει την ανεξαρτησία της από τη Ρωσία.

1923: Το Συνέδριο των πρεσβευτών των Συμμαχικών Δυνάμεων αποφασίζει να θέσει υπό τον έλεγχο των Λιθουανών το Μέμελαντ, περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας.

1932: Ο Έιμον ντε Βαλέρα κερδίζει τις γενικές εκλογές στην Ιρλανδία.

1933: Αναδιοργανώνεται η Μικρή Αντάντ (Τσεχοσλοβακία, Ρουμανία, Γιουγκοσλαβία) με σκοπό την αντιμετώπιση του Χίτλερ. Οι εταίροι αποφασίζουν να δημιουργηθεί μόνιμο συμβούλιο που θα συνεδριάζει τρεις φορές τον χρόνο (μία σε κάθε χώρα).

1936: Το Λαϊκό Μέτωπο κερδίζει τις γενικές εκλογές στην Ισπανία κι ο ηγέτης του Μάνουελ Αζάνα αναλαμβάνει πρωθυπουργός και επαναφέρει το σύνταγμα του 1931.

1945: Η Βενεζουέλα κηρύσσει τον πόλεμο στη Γερμανία και στην Ιαπωνία.

1959: Έχοντας απαλλάξει την Κούβα από τον δικτάτορα Φουλγκένσιο Μπατίστα από την 1^η του Γενάρη, ο Φιντέλ Κάστρο ορκίζεται πρωθυπουργός.

1964: Με ηγέτη τον Γεώργιο Παπανδρέου, η Ένωση Κέντρου κερδίζει το 52,7% των ψήφων στις γενικές εκλογές και αναδεικνύει 171 βουλευτές.

1984: Πόλεμος Ιράν - Ιράκ. Η Τεχεράνη ανακοινώνει ότι σκοτώθηκαν ή τραυματίστηκαν 1200 Ιρακινοί στις πρώτες 11 ώρες της μάχης.

1994: Η Ελλάδα επιβάλλει εμπάργκο στο κράτος των Σκοπίων και απαγορεύει τη χρήση του λιμανιού της Θεσσαλονίκης.

1994: Ισχυρός σεισμός σκοτώνει τουλάχιστον 200 άτομα σε ορεινή περιοχή της Σουμάτρα.

2001: ο πρόεδρος των ΗΠΑ Τζορτζ Μπους ο νεότερος διατάσσει την πρώτη επίθεση της θητείας του. Φυσικά, εναντίον του Ιράκ.

2003: Ο Τάσος Παπαδόπουλος εκλέγεται από τον πρώτο γύρο πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας νικώντας τον Γλαύκο Κληρίδη που έμεινε στη θέση αυτή 14 χρόνια.

2008: Ενθρονίζεται ο νέος αρχιεπίσκοπος Αθηνών, Ιερώνυμος.

Η 16^η Φεβρουαρίου στον πολιτισμό

16 Φεβρουαρίου 1930

Η ανακάλυψη του νάιλον

Το 1930 ήταν μια πολύ άσχημη χρονιά για την παγκόσμια οικονομία καθώς οι επιπτώσεις από το μεγάλο κραχ του χρηματιστηρίου της Ν. Υόρκης απειλούσαν να πλήξουν όλες τις χώρες του πλανήτη. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η φτώχεια, η ανεργία και οι αυτοκτονίες κατεστραμμένων μετατρέπονταν σε μάστιγες. Οι επιστήμονες επικέντρωναν τις προσπάθειές τους στην ανακάλυψη φθηνών υλικών που θα μπορούσαν να καλύψουν τις ανάγκες του πληθυσμού. Επικεφαλής ερευνητικής ομάδας ιδιωτικής εταιρείας, ο φαρμακοποιός δρ Γουάλας Κάροδερς βάσιζε το «φθηνό» στην πρώτη ύλη που θα μπορούσε

να πάρει από τον αέρα, το νερό, τον άνθρακα και τα υπολείμματα του πετρελαίου.

Αμίνες ονομάζονται οι χημικές ενώσεις που σχηματίζονται με αντικατάσταση του υδρογόνου της αμμωνίας από ρίζες με ένα μόριο. Δικαρβονικά οξέα είναι αυτά που περιέχουν στο μόριό τους δυο καρβοξύλια. Συμπυκνώνοντας δικαρβονικά οξέα και διαμίνες (ενώσεις με δυο αμίνες στο μόριό τους), στις 16 Φεβρουαρίου 1930, ο Κάροδερς πέτυχε να δημιουργήσει πολυαμίδια: Είναι το νάιλον (Νάιλον 66 το είπε). Παρασκευάζεται από την φαινόλη, η οποία είτε εξάγεται από τη λιθανθρακόπισσα ή παράγεται από το βενζόλιο. Το μεταξωτό ύφασμα είχε βρει ένα σκληρό αντίπαλο. Σήμερα, παρασκευάζονται πλήθος είδη πλαστικών που κυριολεκτικά έχουν εισβάλει στη ζωή του ανθρώπου.

1770: Γεννιέται στη Βόννη ο Λούντβιχ βαν Μπετόβεν, από τους μεγαλύτερους μουσουργούς που γνώρισε ο κόσμος. Πέθανε στις 26 Μαρτίου 1827.

1936: Γεννιέται στο Ισραήλ ο μαέστρος Ελιάχου Ίνμπαλ.

1960: Το αμερικανικό πυρηνικό υποβρύχιο «Τρίτων» ξεκινά για τον γύρο του κόσμου κάτω από τη θάλασσα.

1985: Με την έναρξη του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Κλειστού Στίβου, ο πρωθυπουργός

Ανδρέας Παπανδρέου εγκαινιάζει το Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, στο Νέο Φάληρο.

1998: Στη Βιρτζίνια των ΗΠΑ δημιουργείται το δεύτερο μετά το αρνί Ντόλη κλωνοποιημένο ζώο: Ένα μοσχαράκι.

2017: Σε ηλικία 83 και 80 χρόνων αντίστοιχα, πεθαίνουν οι μεγάλοι Έλληνες εικαστικοί καλλιτέχνες, Δημήτρης Μυταράς και Γιάννης Κουνέλλης.